

Asia: LVM005:00/2019

Hallituksen esitys uuden tieliikennelain muuttamisesta (korjauspaketti)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uuden tieliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia uuteen pääosin 1.6.2020 voimaan tulevaan tieliikennelakiin. Lakia muutetaan liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toteutetun virastouudistuksen vuoksi. Lisäksi lakiin sisällytetään tieliikennekäyttöön hyväksytyjä niin sanottuja HCT-ajoneuvoyhdistelmiä ja raskaita moottorikelkkoja koskevat säännökset. Samalla tieliikennelakiin, ajokorttilakiin ja sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin tehdään muutoksia ja täydennyksiä.

Muutoksenhaku

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksenhakua koskevaa 193 §:ää korjattavaksi siten, että pykälä sisältää viittauksen uuteen oikeudenkäynnistä hallintoasiassa annettuun lakiin (808/2019). Muutoksenhakua koskevan sääntelyn selkeyden ja yhtenäisyyden parantamiseksi oikeusministeriö ehdottaa, että tieliikennelain muutoksenhakua koskeva 193 § muotoiltaisiin seuraavasti:

”Tämän lain nojalla annettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).”

Tieliikennelain rikkomuksia koskevat säännöt

Esitysluonnoksen tieliikennelain 168 ja 171 §:iä koskevissa perusteluissa (s. 44-45) käytetään kolmesti ilmaisua, että tietty säännöstenvastainen menettely säädetään liikennერიkkomuksena ”rangaistavaksi”. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että kyseisiä rikkomuksia ei uuden

tieliikennelain 6 luvussa kuitenkin säädetä rangaistavaksi, jolloin perusteluissa on syytä käyttää muuta terminologiaa. Oikeusministeriö ehdottaa, että ”rangaistavaksi” säätämistä koskevan ilmaisun sijaan käytettäisiin esimerkiksi ilmaisua ”säädetään liikennevirhemaksulla hallinnollisesti sanktioitavaksi”. Tieliikennelain 168 §:n perusteluja tulisi oikaista myös siinä suhteessa, että sanktioitavaksi säätäminen ei tapahtune lain 130 a §:ssä, vaan kaiketi 168 §:ssä.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota myös mahdolliseen virheeseen tieliikennelain 164 §:n otsikossa. Yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 44) 164 §:n otsikoksi mainitaan ”Moottorittoman ajoneuvon kuljettajan rikkomukset”, kun taas lopussa lakiehdotuksen perusteluissa tieliikennelain 164 §:n otsikkona on ”Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset”.

Ajokorttilakia koskevat muutosehdotukset

Lisäksi oikeusministeriö esittää, että ajokorttilain (386/2011) 72 §:n 3 momenttia muutettaisiin seuraavasti siten, että siinä mainittaisiin rikosasian vireillä olo tuomioistuimen lisäksi myös sakkomenettelyssä:

72 § Väliaikaisen ajokiellon kesto (30.1.2018/96)

Poliisi voi muulloinkin perustellusta pyynnöstä määrätä väliaikaisen ajokiellon päättymään, jos tähän on rikosasian käsittelyn kesto, epäillyn liikennerikoksen vakavuus, 66 §:n 4 momentissa mainitut vaikutukset tai muut seikat huomioiden painava syy ja ajokieltoon liittyvä rikosasia on vireillä tuomioistuimessa tai sakkomenettelyssä.

Oikeusministeriön ehdotus perustuu valtakunnansyyttäjän esiin tuomiin ongelmiin käytännön menettelyssä. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) 24 §:n mukaan sakkovaatimukseen perustuvaa rangaistusmääräystä ei saa antaa ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut vaatimuksen tiedoksiannosta. Kun sakkoasia on ratkaistavissa, syyttäjät ratkaisevat ne varsin joutuisasti. Keskimääräinen käsittelyaika on kuukausi. Tämä on kuitenkin osoittautunut riittämättömäksi väliaikaisten ajokieltojen kannalta. Käytännössä useissa erityisesti ajokorttilain 64 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa vakavaa piittaamattomuutta koskevissa tapauksissa väliaikainen ajokielto on ehtinyt olla voimassa pidempään kuin mahdollisesti määrättävä ajokielto. Lähtökohtaisesti tämä johtuu siitä, että lakia noudattava syyttäjä ei ehdi ratkaista sakkovaatimusta summaaristen sakkoasioiden käsittelyyn ja ratkaisemiseen tarkoitettussa AIPA-järjestelmässä.

Suurpää Helka
OM

Turpeinen Mira

